

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorúmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Eliseus

Augustæ Vindelicorum, 1720

De Materia proxima Sacramenti Pœnitentiæ, Confessione, dolore,
proposito & necessitate confitendi. à. n. 148.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

confessum olim, & sic absolvendus est absolute. Quod si hoc convenienter fieri non possit, ut si instet periculum mortis Pœnitentis, absolvatur sub conditione. Quod si nullum instet periculum pœnitenti & Sacerdos advertat, illū ex mera simplicitate non posse aliquod certum peccatum pandere, potest non minus sub conditione illum absolvere. Si denique advertat id ipsum ex malitia, pertinacia, aut hypocrisis reticere, tunc tanquam indispositus dimittendus est sine Absolutione, idque ei significandum. Ratio horum omnium est: quia forma sacramentalis non est cum conditione proferenda, nisi sit periculum aliquod damni spiritualis in Ministro aut in pœnitente, quod aliter commode evitari nequeat: quando autem peccata dubia sunt venialia tantum, certum est non imminere tale periculum: si vero sunt mortalia cum circumstantiis jam recensitis, tale periculum est: igitur.

CONFERENTIA. XXIV.

ARdentius confessis peccatis suis excitat in se amorem Dei super omnia, [atque] ita absolvitur: an valide.

℞: Licet secundum communissimam, Theologorum sententiam, ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ requiratur ut pars essentialis, aut saltem integralis necessaria dolor formalis

malis de peccatis, nec sufficiat virtualis tantum an alio actu inclusus, quia tamen moraliter vix fieri potest, quin confessarius, adeoque de peccatis suis actu cogitans, si eliciat actum amoris Dei super omnia, non etiam formaliter doleat de peccatis suis, Ardentiam valide absolvi. Ita noster patric. part 3. Theol. sacram cap. 2. n. 79.

CONFIDENTIA. XXV.

Pœnitens, dum confitetur, habet voluntatem imposterum non peccandi amplius, adeoque dolorem implicitum de peccatis commissis: an is sufficiat ad Sacramentum Pœnitentiæ.

R. Non sufficere: quia propositum solum de cæterò non peccandi stare potest, cum complacentia de peccato præterito: quam tamen complacentiam necessario excludere debet dolor requisitus ad hoc Sacramentum: secundum omnes.

CONFIDENTIA. XXVI.

149.

Pœnitens enarratis peccatis in Confessione dicit, se dolere, quod non habeat dolorem de peccatis: an id sufficiat ad absolutionem dandam.

R. Videri non sufficere: quia desiderium

derium doloris non est dolor : requiri
autem ipsum dolorem , omnes docent :
Igitur &c.

CONFIDENTIA. XXVII.

Rudis facta Confessione formaliter & ex-
plicitè doler de peccatis enarratis, prop-
ter penam furcæ, quam timet: vel infamiam,
quam incurrit: an hic saltem dolor suffi-
ciat.

R. Neque hunc sufficere: Quia non est
supernaturalis, seu ex motivo supernaturali
elicitus. *ita omnes, saltem post Conc. Trid.*
Et Ratio est: quia dispositio ad formam debet
esse ejusdem ordinis cum forma inducenda:
sed dolor seu conditio in homine peccatore est
dispositio necessaria ad obtinendam Grati-
am Sanctificantem per Sacramentum Pœnitentiæ,
quæ est forma vel maxime supernaturalis:
igitur.

CONFIDENTIA XXVIII.

Non pauci solent valde frequenter confiteri
peccata sua venialia (aut etiam imper-
fectiones) recitando ea ex memoria instar
Confiteor, quod Confessione præmittitur: uti-
que non dolentes de omnibus ac singulis, quia
in nullo se emendant, sed est una: quid ergo
Confessario cum talibus faciendum, difficul-
ter.

R.

152.

R. Certum esse, confitentem sola venialia sub mortali debere dolere de iis saltem aliquibus, eaque emendare proponere. Ratio est evidens: quia alioquin defectu proxima materiae, Sacramentum fiet sacrilegium. Dixi, saltem aliquibus, quia cum unum peccatum veniale possis dimitti absque alio, si poenitens de uno vel altero doleat, cum proposito ea emendandi, Confessio utique erit valida: aliud plane est de mortalibus, quorum unum sine alio non dimittitur: ideoque necessarius est dolor universalis de omnibus. Monent ergo sunt tales imperfecti: ut ea solum peccata venialia confiteantur conterantque, quorum emendatio ipsis cordi est, reliquis praetermissis ne tempus gratis terant, & Confessarium molestant absque fructu.

CONFERENTIA. XXIX.

153. Conscientiosa puella quaeritur apud Confessarium, quod in comparabiliter majorem dolorem sentiat ob mortem sui amantissimi Parentis, quam ob fornicationem a se commissam, et si etiam de hac doleat, eamque detestetur ex animo: timet proinde, se non habere sufficientem dolorem ad digne obtinendam Absolutionem sacramentalem: Quid consilii aut consolationis debet illi dare Confessarius. R. Quaerat ex ea, an potius vellet

Patr

Patrem non esse mortuum, quam peccatum non esse commissum; si secundum, ergo rectè se habet dolor puellæ: dolet enim super omnia Appretiative, siquidem majus malum æstimat offensam Dei quam mortem Parentis et si sensibilibiter & intensivè hæc magis moveat: Si vero fateatur prius, tunc rectè timeret se non habere dolorem requisitum ad absolutionem; quia revera non habet, dum offensum DEI minus æstimat, quam mortem creaturæ,

CONFERENCE. XXX.

Constitutus in articulo mortis, seu tempore, quo obligat præceptum Pœnitentiæ, an satisfaciatur per Contritionem, si adsit facultas confitendi? 154

g. Non satisfacere, sed peccare de novo mortaliter. Ratio est, quia habens facultatem adimplendi præceptum quando obligat, & non adimplet peccat sine dubio: Sed constitutus in articulo mortis (supposito quod sit in statu peccati mortalis) obligatur ad Sacramentum Pœnitentiæ, & supponitur habere facultatem, illud suscipiendi: Ergo non adimplendo peccat.

Nec certè tunc potest elicere contritionem veram, quia talis virtualiter includere debet voluntatem adimplendi, omnia præcepta, quam non habet constitutus in articulo mortis habens copiam Confessarij, & omittens confiteri, ut patet. Unde sit.

g

CON

CONFIDENTIA XXXI.

155. Sacerdos admissio peccato mortali celebravit sine præmissa Confessione, cum haberet occasionem confitendi, accusatque se postea in Confessione, quod semel celebraverit in statu peccati mortalis elicitam tamen prius contritionem, an dicat veritatem?

ꝛ. Mentita est iniquitas sibi: nam tali impossibile est Contritio, dum superest facultas confitendi, ut *Conf. præc.* probatum est. Obligatus ergo fuit hic Sacerdos celebraturus sub mortali ad Confessionem: vel (non habita copia Confessarij) ad Contritionem. Juxta illud Apostoli, *Probet autem seipsum homo* etc.

CONFIDENTIA XXXII.

156. Pœnitens doluit de peccatis ex timore pœnarum, tanquam sub motivo formali ac finali ultimo, ita ut si non essent pœnæ æternæ et etiam temporales, non detestaretur, nec relinqueret peccata: Quæritur, an talis dolor sufficiat ad validam Confessionem; ꝛ. Talis dolor non fuisse attritionem requisitam ad Confessionem. Ratio est: Quia non avertit voluntatem absolute à peccato, sed tantum conditionate, si non essent pœnæ, imo concludit actualem affectum ad peccatum, quod propter solam pœnam detestatur, non autem propter injuriam Deo illatam, aut offensam Dei: Igitur nulla est attritio.

CO

CONFERENCE A. XXXIII.

Confessarius, auditis peccatis quærit ex 157.
Pœnitente, num de illis doleat, isque re-
spondet frigido illo verbo, ita: deberne ipsi
cerdi; &. Non tam facile, nisi exhibeat aliqua
signa doloris, v. g. percutiendo pectus, aut
emittendo gemitum: Ideoque proponenda
sunt tali, aliqua motiva veri doloris eliciendi
pro securitate Sacramenti.

158.

CONFERENCE A. XXXIV.

Pœnitens invincibiliter putat, se habere ve-
ram Attritionem, cum sit æstimata tantum: an
validè & fructuosè absolvitur.

&. Nec validè, nec fructuosè. Ratio est,
quia attritio æstimata non est attritio, sicut ho-
mo pictus non est homo: requiritur autem &
ad valorem & ad fructum Sacramenti Pœni-
tentia Attritio, quæ sit simpliciter Attritio:
Igitur.

Cæterum talis non peccat propter ignoran-
tiam invincibilem? eique in sequenti confes-
sione verè dolorosa peccata dimittuntur, tam ea,
à quibus in posteriori confessione valida absol-
vitur, quam illa à quibus in priori confessione
invalida absolutus putabatur.

CONFERENCE A. XXXV.

confessario sciscitanti ex pœnitente, an ha-
beat firmum propositum de cætero non amp-
lius peccandi mortaliter, responderet, vellem
quidem, quia scio difficile huicmodi pec-
candi

159.

cata Deo, ad certè non possum superare pravam meam consuetudinem peccandi, ut expertus sum post multa proposita in confessionibus facta, & nunquam servata: Quæritur an possit tali licitè impertiri absolutioem?

RESOLUTIO: certum est apud omnes, ad condignam Pœnitentiam requiri propositum absolutum ac firmum non amplius peccandi mortaliter, quia sine tali proposito peccator se non perfectè avertit à peccato, nec se ad Deum convertit: Itaque quærendum est ex Pœnitente, quidnam per suam Velleitatem intelligat, an scilicet illam, quæ stat cum actuali affectu & voluntate peccandi? Et cum hac nec licite, nec validè absolvi potest, vel intelligit solum aliquam timiditatem seu credulitatem, se iterum in pristina peccata lapsurum, ut hæc tenus factum est? & cum hoc stare potest absolutum ac firmum pro nunc propositum, nec obstat quòd brevi mutandum esse credatur: ac consequenter confessarius ipsi licitè potest impertiri absolutioem. Ita DD. communiter. Et Ratio utriusque partis est: quia prima illa velleitas frigida ac pigra non potest dici absolute volitio; ideoque neque propositum, at verò posterior est vera volitio atque propositum licet cum aliqua timiditate aut credulitate oppositi futuri conjunctum, igitur hæc, non verò illa, sufficiens est ad absolutioem.

Conf.

CONFIDENTIA XXXVI.

160.

Confessarius habet Filium Pœnitentem ordinarium, qui hebdomadatim ter quaterve accedit ad Confessionem cum iisdem peccatis gravibus, an teneatur, aut possit illi credere, quod habeat sufficiens propositum emendationis, & an teneatur aut possit illum toties quoties absolvere? difficultas sanè non adeo parva: sit tamen.

RESOLUTIO prima: Si pœnitens est in occasione proxima peccandi, in qua scilicet moraliter vix potest declinare peccatum, non potest absolvi, nisi proponat talem occasionem dimittere. *Ita omnes*, Et Ratio est clara, quia non evitare occasionem proximam peccandi mortaliter, est eo ipso peccare mortaliter, juxta illud: *qui amat periculum, peribit in illo*: atqui ad veram Pœnitentiam requiritur necessario propositum non amplius peccandi mortaliter: ergo etiam requiritur præpositum evitandi hujusmodi occasionem proximam, nisi moralis impossibilitas aliquandiu impediatur: Atque tunc etiam debet adesse animi resignatio ac parata voluntas deserendi illam occasionem, cum primum commode poterit: Seria pœnitudo peccatorum in ea commissorum: propositum firmum in ea non amplius relabendi? familiaritatem consuetam cum complice omnino devitare &c.

G 3

RE-

RESOLUTIO secunda : Propter solum relapsum non est cuiquam deneganda Absolutio, modo præferat, se verè & ex toto corde sincere dolere de peccatis commissis, habereque firmum & minimè fucatum se emendandi propositum, nisi fortè justa causa occurrat, quæ suadeat absolutionem ad breve tempus differendam. Ita P. Matth. Stoz in *Tribun. Poen.* l. 1. n. 107. citans pro se *Dian. Sanchez.* & *Dicastill.* Ratio autem est prima : Quia talis probabiliter credi debet habere sufficientem & requisitam dispositionem ad Absolutionem ; adeoque habet jus ad eam petendam, quo non potest privari absque iniuria, facta peccatorum Confessione : Ergo Confessarius obligatur ad eum absolvendum, etiam si sit peccator consuetudinarius, vel etiam in proxima occasione constitutus, dummodo adsit impossibilitas eam deserendi : Quia (altera ratio est) Confessarius, pensatis circumstantiis Resolutioni appositis, prudenter sibi persuadere potest ac debet, Pœnitentem accedere hic & nunc cum vero dolore ac proposito non peccandi : plus autem non requiritur ex parte Confessarij, nec ex parte pœnitentis ; Igitur &c.

162. Dices : Confessarius probabiliter prævidet pœnitentem brevi relapsurum : & quid tum ; eius enim non est iudicare de pœnitentis relapsu, & abstinentia à peccato, sed satis est, ut

ex-

existimare possit, pœnitentem habere pro hic & nunc sufficiens propositum non relabendi. At (ais) de hoc ipso proposito dubitat Confessarius: certe imprudenter, si enim fidem dat confitenti relapsum, quare non etiam promittenti emendam? an non eadem est ratio credendi pœnitenti loquenti contra se, quæ est loquenti pro se, certè si Christus ita nobiscum ageret, jam pridem ut Sodoma essemus. Imitemur ergo potius benignitatem Christi, omni momento quoscunque peccatores, quantumcunque relapsos, in sinum Misericordiæ suæ admittentis, non tantum septies, sed septuagies septies, id est [ut resolutio loquitur] toties quoties.

De Confessione.

CONFERTIA XXXVII.

Confessionem peccatorum specificam ac numericam vocant A catholici Conscientiarum Carnificinam, qui negant esse sacramentalem, quia id ex SS. Scriptura probari nequit, an recte

Per. existimè; nam Joan. 20. v. 22. expresse dicit Christus Dominus: *Quorum remisseritis peccata, remittentur eis, & quorum retinueritis retenta sunt*, quæ sanè remissio aut retentio cum recta ratione fieri nequit, nisi pœnitens singula confiteatur, ut dijudicare Sacerdos possit, quæ remittenda, aut quæ retinenda sint. Nec reus absolvi poterit sine pronunciata Sacerdotis sententia: ergo ex sacra Scriptura clare ha-

berur necessitas Confessionis specificæ atque
 numericæ, simulque formæ Sacramentalis,
 Gratis insuper promittitur in verbis, dimittentur
 eis: utique per gratiam: & denique institutio
 in his: *Sicut misit me Pater & ego emitto vos:*
 unde *Apost. 2. Cor. 5. v. 18. ait Deus dedit nobis*
ministerium reconciliationis, *[nam pro Christo*
legatione fungimur.

CONFIDENTIA. XXXVIII.

164.

Constitutus in naufragio, vel alio morte
 periculo, clamat ad Sacerdotem, Pater absol-
 ve, quia homo peccator sum quaeritur an spo-
 sit illum Sacerdos absolvere, si nullum plane
 peccatum explicet, cum possit Ratio dubitan-
 di est, quia Confessionem oportet esse secretam.

De natura & necessitate Confessionis
 non esse, ut sit secreta, quin ob rationabilem
 causam, in majorem scelerum vindictam, aut
 sui humiliationem, possit aliquando esse pub-
 lica. *Ita Communis:* Per se tamen nullus un-
 quam tenetur confiteri peccata sua publice,
 saltem occulta, quia jugum Christianæ legis
 est suave: contrarium autem esset nimis difficil-
 le: nihilominus per accidens, si naufragans est
 dubius de contritione, tenebitur etiam publi-
 ce confiteri unum vel alterum peccatum, quod
 non patitur infamiam, aut est alias jam notum.
Ita Taner. apud nostrum Patric. Ratio ejus est,
 quia non sufficit ad absolutionem accipiendam
 edere generalia tantum signa doloris, ubi

spe

speciale peccatum exprimi potest citra infamiam.

CONFIDENTIA. XXXIX.

165.

Quælla est adèd verecunda, ut peccatum suum ore exprimere non possit: an possit Confessarius Confessionem ipsius scripto admittere?

Responso. Si Muti Confessio scripta valeret, cur non & puellæ potentis loqui, ob datam rationem; ita tamen, ut præsens absolvatur.

166.

CONFIDENTIA. XXXX.

Quæulus casu incidit in Confessarium indoctum, qui proinda peccatum aliquot mortale (puta osculum aut tactum impudicum) putavit esse duntaxat veniale, scivit tamen esse peccatum; & ita eum absolvit: quæritur ergo an hæc Confessio non fuerit alteri repetenda.

& Negative: Ratio est: quia ex una parte Quæulus omnia sua peccata supponitur clavibus subiecisse: ex altera vero parte illa cognitio confusa peccati, sufficiens est ad valorem Sacramenti, ut patet in moribundo, qui absolvi potest, dummodo se peccasse fateatur.

CONFIDENTIA. XXXXI.

At vero Malevolentius datâ operâ quæ 167.

G 5

sivit

fuit Contentum in notam: an saltem hic teneatur repetere suam Confessionem alteri prudentiori.

R. Affirmative: Ratio, quia Malevolentius ipsa confessione actu peccavit mortaliter; nec defectu doloris fuit debite dispositus, ideoque nec validè absolutus.

CONFERTIA. XXXXII.

168. **B**onfidius bona fide confessus est, si in dormitanti, vel distracto, qui aliqua etiam mortalia non percepit absque tamen culpa Bonfidii: an Confessio fuerit valida.

R. Fuisse validam, nec repetendam rotam, sed solum quoad peccata obaudita. Ratio est: quia hæc sola non fuerunt debite clavibus subiecta: ideoque adhuc subiicienda.

CONFERTIA. XXXXIII.

169. **D**ubitanti confessus est, se dubitare, an omiserit, semel horas canonicas, post comperit, se eas certo omisisse: teneretur id ipsum iterum ut certum constiteri. R. Non teneri: Ratio est, quia illud peccatum iam fuit semel directè absolutum: quia in Confessione absolvitur quidquid coram Deo reverè peccatum fuit: ergò sicut tale peccatum nova absolutio nõ indiget, ita nec nova Confessione

CONFERTIA. XXXXIV.

170. **L**atentius confessus est aliquod peccatum, de quo ipse & Confessarius dubitant, an sit mortale, quod datâ absolute com-

peritur fuisse mortale; an opus est nova Confessione.

R. Negative: Ratio est, quia Laurentius ex una parte fuit confessus peccatum sicuti est; ex altera vero parte ad valorem Sacramenti non requiritur, ut poenitenti vel Confessario constet fuisse mortale vel veniale, dummodo sciatur esse peccatum.

CONFERENCE, XXXV. 171.

S. Ecuratus dubitat de Excommunicatione, Irregularitate, aut voto, ad cautelam perit absolutionem, vel dispensationem ab habente potestatem: postquam obtentam certo comparer ipsum tali vinculo innodatum fuisse: an debeat de novo absolvi vel dispensari.

Responsio. Non indigere nova absolutione vel dispensatione. Ratio est, quia absolutio vel dispensatio fuit absolute data si: nimirum vincula illa subessent: cum ergo subfuerint, absolute sublata sunt.

CONFERENCE, XXXVI.

Cap. cum infirmitas. De Poenitent. & Remiss. Medicis præcipitur, ut, cum eos ad infirmos vocare contigerit, ipsos ante omnia moneant atque inducant, ut medicos advocent animarum. Queritur ergo an sit aliquod præceptum de aliquando facienda confessione sacramentali: Et quidem de præcepto Ecclesiastico constat omnibus, ex Conc. Later.

tar. cap. *omnis utriusque sexus.* Ubi dicitur :
omnis utriusque sexus Christi fidelis, postquam
ad anos discretionis pervenerit, omnia peccata (ut
pote mortalia) saltem semel in anno confiteatur.
 De præcepto igitur divino sic

RESOLUTIO : Præceptum divinum
 de Confessione facienda obligat per se in arti-
 culo mortis, sicut in quolibet ejus morali
 periculo, in quali versantur ægroti, cum
 adsunt signa mortis naturalia : tempore pestis
 grassantis in ingressu prælij seu conflictus, aut
 periculosæ navigationis : mulier tenera pri-
 mùm paritura, vel jam experta habere partus
 difficiles ac periculosos: Morti adjudicatus &c.
 Supposito semper, quod commiserint pecca-
 tum mortale. Ratio autem est: quia nisi tunc
 saltem homo peccato mortali obnoxius con-
 fiteatur, nunquam adimplebitur hoc præcep-
 tum, aut certè homo exponet se periculo cer-
 to, vel saltem probabili, nunquam adimplendi
 hoc præceptum à Christo institutum. Per
 accidens autem etiam obligat omnem volen-
 tem sumere Eucharistiam, quando est sibi con-
 sciens peccati mortalis. Ita enim docet Co. Trid.
 sessi 13. ex illo Apostoli: *probet autem seipsum hom.*

CONFERENCE. XXXVII.

173. **D**Evotulus per totum annum frequentius
 confessus est solum peccata venialia,
 nullius unquam mortalis conscius, ultimo
 die anni in mortale labitur: quæritur an obli-
 getur adhuc confiteri. Ob-

¶ Obligari præcepto annuæ Confessionis venialium tantum, ad quas non obligabatur: potest autem hîc & nunc satisfacere: Igitur obligatur: secus si per annum, saltem semel fuisset confessus aliquod mortale. Ita cum aliis Lugô Disp. 15. sect. 7.

CONFERENCE XXXVIII. 174.

Protervus Catholicus, ne objurgetur à Parocho, tempore Paschali facit Confessionem invalidam: An satisfecerit præcepto Ecclesiastico? Fuit ante hæc sententia plurimum probabilis; sed audi, quid ea hodie valeat.

¶ Protervum in validâ suâ Confessione non satisfecisse præcepto Ecclesiæ: Ita Decretum Alexandri, VII. inter propositiones damnatas anno. 1669. inter quas & hæc continetur: *Qui fecit Confessionem voluntariè nullam, satisfacit præcepto Ecclesiæ.* Ecce damnatur id dicens.

De Circumstantiis Confessionis.

CONFERENCE XXXIX.

Quidam insultus obiter confitetur multa dicens: Blasphemavi, pejeravi, fui incastus, furatus sum multa, imprecatus fui aliis cacodæmonem, fulmina, grandines, & quidquid mihi in buccam venit: Jam nihil amplius